

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1925.

Andra kammaren.

Nr 3.

Fredagen den 16 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

I enlighet med därom den 12 i denna månad fattat beslut skulle nu företagas val av ledamöter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av ledamöter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 100 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 66 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 32 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Sävström*,
» andra » » *Engberg*,
» tredje » » *Vennerström*,
» fjärde » » *Borg* och
» femte » » *Hallén*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Magnusson* i Tumhult,
» andra » » *Gustafson* i Kasenberg och
» tredje » » *Pehrsson* i Göteborg.

Av de med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo 31 valsedlar såsom enda namn herr *Bäckström*, vilken alltså uppfördes såsom partigruppens namn.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Westman*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Sävström*,
» *Magnusson* i Tumhult,
» *Engberg*,
» *Vennerström*,
» *Gustafson* i Kasenberg,
» *Bäckström*,
» *Borg*,

herr *Westman*,
 » *Pehrsson* i Göteborg och
 » *Hallén*.

§ 2.

Härefter företogs val av ledamöter i statsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 102 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 67 med partibeteckningen »lantman- och borgarepartiet», 32 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 22 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Rydén*,
 » andra » » *Anderson* i Råstock,
 » tredje » » } *Jansson* i Falun,
 » fjärde » » } *Carlsson-Frosterud*,
 » femte » » } *Törnkvist* i Karlskrona och
 » sjätte » » } *Kristensson* i Göteborg.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å socialdemokratiska gruppens valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

De med partibeteckningen »lantman- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom första namn herr *Wiklund*, såsom andra namn herr andre vice talmannen *Nilsson* och såsom tredje namn herr *Norman*. Å tolv valsedlar hade förutom dessa tre namn uppförts ett fjärde namn, nämligen å tio valsedlar herr *Olsson* i Blädinge, å en valsedel herr *Holmgren* och å en valsedel herr *Osberg*.

Vid bestämmandet av ordningen mellan namnen inom denna partigrupp upptogs till en början såsom första, andra och tredje namn resp. herrar *Wiklund*, andre vice talmannen *Nilsson* och *Norman*, vilka på sätt ovan nämnts i nu angiven ordning uppförts å samtliga valsedlar.

I fjärde rummet blev därefter, jämlikt 2 § 2:o i stadgan om val till riksdagens utskott, uppförd herr *Olsson* i Blädinge med ett uträknat rösttal av $2\frac{1}{2}$, därvid en var av de valsedlar, som upptogo hans namn, gällde såsom $\frac{1}{4}$ röst, under det att herrar *Holmgren* och *Osberg* tillgodoräknades vardera röstvärdet av den valsedel, å vilken hans namn var upptaget, med ett rösttal av $\frac{1}{4}$ för var och en av dem.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom första namn herr *Bengtsson* i Norup, vilken alltså uppfördes såsom partigruppens namn.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Olsson* i Kullenbergstorp.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Rydén*,
 » *Wiklund*,
 » *Anderson* i Råstock,
 » *Jansson* i Falun,

herr andre vice talmannen *Nilsson*,
 » *Bengtsson* i Norup,
 » *Carlsson-Frosterud*,
 » *Norman*,
 » *Olsson* i Kullenbergstorp,
 » *Törnkvist* i Karlskrona,
 » *Kristensson* i Göteborg och
 » *Olsson* i Blädinge.

§ 3.

Vidare företogs val av ledamöter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 85 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 65 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 48 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Månsson* i Hageström,
 » andra » » *Johansson* i Kullersta,
 » tredje » » *Hedlund* i Östersund och
 » fjärde » » *Lövgren* i Nyborg.

Av de med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo 63 valsedlar

såsom första namn herr *Jönsson* i Boa,
 » andra » » *Lithander* och
 » tredje » » *Bengtsson* i Kullen.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å sistberörda två partiers valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Av de med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo 23 valsedlar såsom enda namn herr *Olsson* i Ramsta samt 20 valsedlar likaledes såsom enda namn herr *Röing*. Å 4 valsedlar hade uppförts såsom första namn herr *Olsson* i Ramsta och såsom andra namn herr *Jeppsson* och en valsedel upptog såsom första namn herr *Olsson* i Ramsta samt såsom andra namn herr *Hansson* i Bäck.

Vid bestämmandet av ordningen mellan namnen å de valsedlar, som avgivits för partigruppen »borgerlig vänster», uppfördes såsom första namn herr *Olsson* i Ramsta, vilken på sätt ovan nämnts upptagits såsom första namn å 28 eller mer än hälften av antalet valsedlar inom gruppen.

I andra rummet blev därefter, jämlikt 2 § 2:o) i stadgan om val till riksdagens utskott, uppförd herr *Röing* med ett rösttal av 20, därvid en var av de valsedlar, som upptogo hans namn, gällde såsom hel röst, under det att vid sammanräkningen för bestämmandet av detta rum de fem valsedlar, å vilka jämte herr *Olsson* i Ramsta, uppförts ytterligare ett namn, gällde en var såsom $\frac{1}{2}$ röst samt herrar *Jeppsson* och *Hansson* i Bäck alltså tillgodoräknades den förre ett rösttal av 2 och den senare ett rösttal av $\frac{1}{2}$.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Olsson* i Golvvasta.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna, tillföll platserna nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Månsson* i Hagaström,
» *Jönsson* i Boa,
» *Olsson* i Ramsta,
» *Johansson* i Kullersta,
» *Lithander*,
» *Hedlund* i Östersund,
» *Röing*,
» *Olsson* i Golvvasta,
» *Bengtsson* i Kullen och
» *Lövgren* i Nyborg.

§ 4.

Vid nu anställt val av ledamöter i bankoutsnittet avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 101 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 64 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 31 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Eriksson* i Grängesberg,
» andra » » *Borggren*,
» tredje » » *Bäcklund* och
» fjärde » » *Lovén*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Winkler* och
» andra » » *Olsson* i Berg.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Hamrin*.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Ryberg*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Eriksson* i Grängesberg,
» *Winkler*,
» *Borggren*,
» *Bäcklund*,
» *Olsson* i Berg,
» *Hamrin*,
» *Lovén* och
» *Ryberg*.

§ 5.

Företogs val av ledamöter i första lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 100 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 65 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 33 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Lindqvist* i Halmstad,
 » andra » » *Lindley*,
 » tredje » » *Leo* och
 » fjärde » » *Söderberg*.

Av de med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo 63 valsedlar

såsom första namn herr *af Ekenstam* och
 » andra » » *Nilsson* i Antnäs.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Jansson* i Edsbäcken.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Johansson* i Brånalt.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Lindqvist* i Halmstad,
 » *af Ekenstam*,
 » *Lindley*,
 » *Leo*,
 » *Jansson* i Edsbäcken,
 » *Nilsson* i Antnäs,
 » *Söderberg* och
 » *Johansson* i Brånalt.

§ 6.

Vidare företogs val av ledamöter i andra lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 100 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 65 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 32 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Magnusson* i Kalmar,
 » andra » » *Hagman*,
 » tredje » » *Hage* och
 » fjärde » » *Johanson* i Stockholm.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Öberg* och
» andra » » *Magnusson* i Skövde.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Ödström*.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Johansson* i Kälkebo.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Magnusson* i Kalmar,
» *Öberg*,
» *Hagman*,
» *Hage*,
» *Magnusson* i Skövde,
» *Ödström*,
» *Johanson* i Stockholm och
» *Johansson* i Kälkebo,

§ 7.

Slutligen anställdes val av ledamöter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 100 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 65 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 32 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Nilsson* i Tånga,
» andra » » *Johansson* i Uppmälby,
» tredje » » *Sjöblom* och
» fjärde » » *Uddenberg* i Karlskoga.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Olsson* i Broberg och
» andra » » *Pettersson* i Bjälbo.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Carlström*.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Andersson* i Grimbo.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Nilsson* i Tånga,
 » *Olsson* i Broberg,
 » *Johansson* i Uppmålby,
 » *Sjöblom*,
 » *Pettersson* i Bjälbo,
 » *Carlström*,
 » *Uddenberg* i Karlskoga och
 » *Andersson* i Grimbo.

§ 8.

Enligt därom av kammaren den 12 innevarande januari fattat beslut företogs vidare val av ledamöter i utrikesnämnden.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 82 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 64 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 50 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Eriksson* i Grängesberg,
 » andra » » *Engberg* och
 » tredje » » *Nilsson* i Tånga.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Lindman* och
 » andra » » *Magnusson* i Tumhult.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Hamilton* och
 » andra » » *Löfgren* i Stockholm.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Olsson* i Kullenbergstorp.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillfölla dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Eriksson* i Grängesberg,
 » *Lindman*,
 » förste vice talmannen *Hamilton*,
 » *Engberg*,
 » *Magnusson* i Tumhult,
 » *Nilsson* i Tånga,
 » *Löfgren* i Stockholm och
 » *Olsson* i Kullenbergstorp.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att underrättelse om detta val skulle genom utdrag av protokollet meddelas riksdagens kanslideputerade med anmodan till dem att låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om det verkställda valet.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag angående de i paragraferna 1—8 här ovan omnämnda valen.

§ 10.

Föredrogos var för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 4, angående godkännande av dels en internationell konvention av den 4 maj 1910 angående bekämpandet av den vita slavhandeln och dels en internationell konvention av den 30 september 1921 för undertryckande av handeln med kvinnor och barn;

nr 5, med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 kap. 38 § rättegångsbalken;

nr 6, med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 31 maj 1918 innefattande särskilda bestämmelser angående rätten till inmutning inom vissa län;

nr 8, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 3, 8 och 9 §§ i lagen den 25 maj 1894 angående jordfästning;

nr 9, med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 28 juni 1895 om handelsbolag och enkla bolag m. m.; och

nr 10, med förslag till lag om ändrad lydelse av 6, 7, 8 och 21 §§ i lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta;

till statsutskottet propositionen, nr 2, angående vissa ändringar i avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m.;

till behandling av lagutskott propositionen, nr 7, med anhållan om riksdagens yttrande rörande ett å den internationella arbetsorganisationens konferens i Genève år 1921 antaget förslag till konvention angående obligatorisk läkarundersökning av barn och unga personer, som användas till arbete ombord å fartyg; samt

till jordbruksutskottet propositionen, nr 11, angående försäljning av vissa kro-noegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

§ 11.

Vidare föredrogos och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts å rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

§ 12.

Härefter föredrogos var efter annan de på kammarens bord liggande motionerna; och remitterades därvid

till jordbruksutskottet motionen nr 1 av herr *Olsson* i Ramsta och *Schill*;

till bevillningsutskottet motionen nr 2 av herr *Herou m. fl.*; samt

till konstitutionsutskottet motionerna nr 3 och 4 av herr *Wagnsson*.

§ 13.

Föredrogos var för sig och hänvisades till statsutskottet riksdagens år 1924 församlade revisorers berättelser om den av dem verkställda granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning

1:o) för tiden 1 januari—30 juni 1923; och

2:o) för tiden 1 juli 1923—30 juni 1924.

§ 14.

Härpå föredrogos var för sig och överlämnades till bankoutskottet riksdagens år 1924 församlade revisorers berättelser

angående riksbanken; samt

om granskningen av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning.

§ 15.

Föredrogos justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse; och hänvisades därvid framställningen angående dyrtidstillägg under budgetåret 1925—1926 åt befattningshavare vid justitieombudsmansexpeditionen till bankoutskottet samt berättelsen i övrigt till behandling av lagutskott.

Tryckfrihetskommittens berättelse lades till handlingarna.

§ 16.

Efter härpå skedd föredragning av militieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse hänvisades framställningen angående dyrtids-tillägg åt befattningshavare vid militieombudsmansexpeditionen till bankoutskottet och berättelsen i övrigt till behandling av lagutskott.

§ 17.

Justerades protokollet för den 10 innevarande januari.

§ 18.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Spångberg m. fl.*:

nr 5, om avskaffande av den ärftliga konungamakten och införande av republik;

nr 6, om avskaffande av riksdagens första kammare och införande av enkammarssystem;

nr 7, om ändrad lydelse av § 16 riksdagsordningen; och

nr 8, om ändring i gällande bestämmelser angående kommunal rösträtt;

herrar *Wagnsson* och *Paulsen*, nr 9, om strykande av punkten f) i § 24 förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd;

herr *Persson* i *Trången m. fl.*, nr 10, om anslag till anläggning samt förbättring eller omläggning av vägar;

herr *Magnusson* i Kalmar, nr 11, om gratifikation åt förre trädgårdsskötaren Gustaf Adolf Karlsson;

herr *Olsson* i Kullenbergstorp *m. fl.*, nr 12, om anslag till understödjande av vissa mindre fiskehamnsbyggnader;

herr *Johanson* i Hallagården *m. fl.*, nr 13, om ändrad lydelse av 4 § i förordningen om fördelning av automobilskattemedel;

herr *Lindgren m. fl.*, nr 14, om anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande;

herr *Herou m. fl.*, nr 15, om upphävande av tullsatserna för kaffe;

herr *Carlsson* i Stockholm, nr 16, om ersättning åt förre 1:sta klass sjömannen Carl Eleon Johansson för sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring;

herr *Magnusson* i Kalmar, nr 17, om pension åt förre kontrollören vid brännvinstillverkningen N. G. J. Hagéus;

herr *Holmgren*, nr 18, om årligt understöd åt änkan Anna Matilda Ringström, född Andersson;

herr *Hansson* i Trollhättan, nr 19, om årligt understöd åt förre kompressor-skötaren Otto Wilhelm Johansson;

herr *Fast*, nr 20, om årligt understöd åt förre lantbrevbäraren Carl Justus Vallentin Hultstrand;

herr *Carlsson* i Stockholm, nr 21, om ändrad lydelse av 7 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete; samt

herr *Wagnsson m. fl.*, nr 22, angående ändrad lydelse av 35 § 1 mom. i gällande folkskolestadga.

Nämnda motioner bordlades.

§ 19.

Ordet lämnades härfpå till herr **andre vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag hemställer, att kammaren måtte besluta, att Kungl. Maj:ts proposition nr 1 skall sättas sist på föredragningslistan till nästa plenum.

Denna hemställan bifölls.

§ 20.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2,30 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Lördagen den 17 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 12 innevarande januari.

§ 2.

Herr statsrådet *Hansson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 12, med förslag till lag om ändrad utbildningstid för värnpliktiga av 1925 års klass m. m.; och

nr 13, med förslag till lag om ändrad tid för fullgörande av repetitionsövning för vissa värnpliktiga.

Nämnda propositioner bordlades.

§ 3.

I enlighet med därom den 12 i denna månad fattat beslut skulle nu företagas val av suppleanter i de ständiga utskotten; och anställdes först val av suppleanter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 101 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 65 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 35 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 22 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Andersson* i Igelboda,
 » andra » » *Karlsson* i Vadstena,
 » tredje » » *Sjöström*,
 » fjärde » » *Fast*,
 » femte » » *Jensen* och
 » sjätte » » *Hedvall*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Björkman*,
 » andra » » *Forssell* och
 » tredje » » *Almquist*.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Jeppsson* och
 » andra » » *Hansson* i Bäck.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valseدلarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Svensson* i Grönvik.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valseدلar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

- herr *Andersson* i Igelboda,
- » *Björkman*,
- » *Karlsson* i Vadstena,
- » *Jeppsson*,
- » *Sjöström*,
- » *Forssell*,
- » *Fast*,
- » *Svensson* i Grönvik,
- » *Almquist*,
- » *Jensen*,
- » *Hansson* i Bäck och
- » *Hedvall*.

§ 4.

Härefter företogs val av suppleanter i statsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valseدلar, nämligen 104 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 65 med partibeteckningen »lantman- och borgarepartiet», 33 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valseدلarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Nilsson* i Örebro,
- » andra » » *Andersson* i Prästbol,
- » tredje » » *Karlsson* i Nynäshamn,
- » fjärde » » *Eriksson* i Stockholm,
- » femte » » *Andersson* i Höör,
- » sjätte » » *Jonsson* i Eskilstuna och
- » sjunde » » *Ward*.

De med partibeteckningen »lantman- och borgarepartiet» utmärkta valseدلarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Holmgren*,
- » andra » » *Persson* i Fritorp,
- » tredje » » *Lindskog* och
- » fjärde » » *Järte*.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valseدلarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Olofsson* i Digernäs och
- » andra » » *Danielsson*.

Av de med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valseدلarna upptogo 22 valseدلar såsom enda namn herr *Strindlund*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillfölla dessa nedannämnda personer i följande ordning:

- herr *Nilsson* i Örebro,
 » *Holmgren*,
 » *Andersson* i Prästbol,
 » *Karlsson* i Nynäshamn,
 » *Olofsson* i Digernäs,
 » *Persson* i Fritorp,
 » *Eriksson* i Stockholm,
 » *Strindlund*,
 » *Lindskog*,
 » *Andersson* i Höör,
 » *Jonsson* i Eskilstuna,
 » *Danielsson*,
 » *Järte* och
 » *Ward*.

§ 5.

Vidare företogs val av suppleanter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 102 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 66 med partibeteckningen »lantmannana- och borgarepartiet», 35 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 22 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Björklund*,
 » andra » » *Olsson* i Gävle,
 » tredje » » *Granath*,
 » fjärde » » *Ericson* i Boxholm,
 » femte » » *Carlsson* i Stockholm och
 » sjätte » » *Andersson* i Katrineholm.

De med partibeteckningen »lantmannana- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Nylander*,
 » andra » » *Brännström* och
 » tredje » » *Johansson* i Krogstorp.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

- såsom första namn herr *Ljunggren* och
 » andra » » *Björnberg*.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Nilsson* i Hörby.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna, därvid beträffande åttonde platsen lottning ägde rum, tillföll platserna nedan-nämnda personer i följande ordning:

herr *Björklund*,
 » *Nylander*,
 » *Olsson* i Gävle,
 » *Ljunggren*,
 » *Granath*,
 » *Brännström*,
 » *Ericson* i Boxholm,
 » *Johansson* i Krogstorp,
 » *Nilsson* i Hörby,
 » *Carlsson* i Stockholm,
 » *Björnberg* och
 » *Andersson* i Katrineholm.

§ 6.

Vid nu anställt val av suppleanter i bankoutskottet avlämnades följande god-kända valsedlar, nämligen 100 med partibeteckningen »socialdemokratiska grup-pen», 65 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 33 med parti-beteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeför-bundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsed-larna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Kloo*,
 » andra » » *Höglund*,
 » tredje » » *Törnkvist* i Bjuv,
 » fjärde » » *Paulsen* och
 » femte » » *Molander*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsed-larna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Svensson* i Betingetorp,
 » andra » » *Ernfors* och
 » tredje » » *Uddenberg* i Varberg.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Johansson* i Edsbyn.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Laurin*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna till-föllo dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Kloo*,
 » *Svensson* i Betingetorp,
 » *Höglund*,
 » *Törnkvist* i Bjuv,
 » *Johansson* i Edsbyn,
 » *Ernfors*,

herr *Paulsen*,
 » *Laurin*,
 » *Uddenberg* i Varberg och
 » *Molander*.

§ 7.

Företogs val av suppleanter i första lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 100 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 65 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 31 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Karlsson* i Vätö,
 » andra » » *Carlson* i Mölndal,
 » tredje » » *Sjögren*,
 » fjärde » fru *Östlund* och
 » femte » herr *Olsson* i Mellerud.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Johanson* i Huskvarna,
 » andra » » *Olsson* i Kalmar och
 » tredje » » *Christenson* i Södertälje.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Olsson* i Labbemåla.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Persson* i Trången.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Karlsson* i Vätö,
 » *Johanson* i Huskvarna,
 » *Carlson* i Mölndal,
 » *Sjögren*,
 » *Olsson* i Kalmar,
 » *Olsson* i Labbemåla,
 fru *Östlund*,
 herr *Persson* i Trången,
 » *Christenson* i Södertälje och
 » *Olsson* i Mellerud.

§ 8.

Vidare företogs val av suppleanter i andra lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 101 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 65 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 32 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Holmström* i Stockholm,
 » andra » » *Svensson* i Skönsberg,
 » tredje » » *Johansson* i Sollefteå,
 » fjärde » » *Olovson* i Västerås och
 » femte » » *Pettersson* i Hällbacken.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Ros*,
 » andra » » *Wallerius* och
 » tredje » » *Andersson* i Storegården.

Av de med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo 31 valsedlar såsom enda namn herr *Andersson* i Rasjön.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Lindgren*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll platserna nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Holmström* i Stockholm,
 » *Ros*,
 » *Svensson* i Skönsberg,
 » *Johansson* i Sollefteå,
 » *Wallerius*,
 » *Andersson* i Rasjön,
 » *Olovson* i Västerås,
 » *Lindgren*,
 » *Andersson* i Storegården och
 » *Pettersson* i Hällbacken.

§ 9.

Slutligen anställdes val av suppleanter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 101 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 65 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 33 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 23 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Aarnseth*,
 » andra » » *Sjölander*,
 » tredje » » *Vahlstedt*,
 » fjärde » » *Björk* och
 » femte » » *Olsson* i Rödningsberg.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Hedlund* i Häste,
 » andra » » *Lorichs* och
 » tredje » » *Månsson* i Erlandsro.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Gustafson* i Vimmerby.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Johanson* i Hallagården.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Aarnseth*,
 » *Hedlund* i Häste,
 » *Sjölander*,
 » *Vahlstedt*,
 » *Gustafson* i Vimmerby,
 » *Lorichs*,
 » *Björk*,
 » *Johanson* i Hallagården,
 » *Månsson* i Erlandsro och
 » *Olsson* i Rödningsberg.

§ 10.

Enligt därom av kammaren den 12 innevarande januari fattat beslut företogs nu val av suppleanter i utrikesnämnden.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 100 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 64 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet», 32 med partibeteckningen »borgerlig vänster» samt 22 med partibeteckningen »bondeförbundet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Johanson* i Stockholm,
 » andra » » *Kristensson* i Göteborg,
 » tredje » » *Vennerström* och
 » fjärde » » *Ward*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr andre vice talmannen *Nilsson*, och
 » andra » » *Lithander*.

De med partibeteckningen »borgerlig vänster» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Hamrin*.

De med partibeteckningen »bondeförbundet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga såsom enda namn herr *Johansson* i Kälkebo.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna, därvid beträffande femte platsen lottning ägde rum, tillföll platserna nedannämnda personer i följande ordning.

- herr *Johanson* i Stockholm,
- » andre vice talmannen *Nilsson*,
- » *Kristensson* i Göteborg,
- » *Vennerström*,
- » *Hamrin*,
- » *Lithander*,
- » *Ward* och
- » *Johansson* i Kälkebo.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren, att underrättelse om detta val skulle genom utdrag av protokollet meddelas riksdagens kanslideputerade med anmodan till dem att låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om det verkställda valet.

§ 11.

Justerades protokollsutdrag angående de i paragraferna 3—10 härovan omnämnda valen.

§ 12.

Föredrogos var för sig de på kammarens bord liggande motionerna; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionerna:

- nr 5—8 av herr *Spångberg m. fl.*; samt
- nr 9 av herrar *Wagnsson* och *Paulsen*;

till statsutskottet motionerna:

- nr 10 av herr *Persson* i Trången m. fl.;
- nr 11 av herr *Magnusson* i Kalmar;
- nr 12 av herr *Olsson* i Kullenbergstorp m. fl.;
- nr 13 av herr *Johanson* i Hallagården m. fl.; och
- nr 14 av herr *Lindgren m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionen nr 15 av herr *Herou m. fl.*;

till bankoutskottet motionerna:

- nr 16 av herr *Carlsson* i Stockholm;
- nr 17 av herr *Magnusson* i Kalmar;
- nr 18 av herr *Holmgren*;
- nr 19 av herr *Hansson* i Trollhättan och
- nr 20 av herr *Fast*;

till behandling av lagutskott motionen nr 21 av herr *Carlsson* i Stockholm; samt

till tillfälligt utskott motionen nr 22 av herr *Wagnsson m. fl.*

§ 13.

Interpellation. Ordet lämnades härefter på begäran till

Herr **Lindman**, som anförde: Herr talman! Förhållandet mellan arbetsgivarer och arbetare blir med varje år som går, vårt viktigaste samhällsproblem. Med

den styrka och omfattning, som bägge parternas organisationsväsen hos oss besitter, inverkar detta i högsta grad på lönenivån och arbetsmarknaden samt därmed på hela näringslivet och svenska folkets försörjningsmöjligheter. I intet annat land ha så viktiga samhällsföreteelser, som dessa organisationer och deras mellanhavanden i form av kollektivavtal, strejker, lockouter, blockader och bojkotter utgöra, lämnats så utanför rättslig reglering som i Sverige. En positiv lagstiftning på detta område, som försökte i rättsliga normer fixera vad som blivit allmänt vedertagen praxis inom organisations- och avtalsväsendet, skulle säkerligen lända arbetsfreden och därmed landet till gagn.

Försök i denna riktning ha tidigare gjorts, men de ha strandat i huvudsak på arbetarnas motstånd. Deras ovilja mot en sådan lagstiftning har väsentligen berott på den speciella *klassmoral*, som efter hand genom årtiondens målmedvetna och ihärdiga agitation utbildats hos de organiserade arbetarna. Deras uppfattning om den s. k. solidaritetens innebörd och förpliktelser avviker avsevärt från övriga medborgares. Denna åskådning innebär en återgång till skrätidens barbariska behandling av de s. k. bönhasarna och yttrar sig på samma sätt i en systematisk, oblidkelig och hänsynslös förföljelse mot arbetsvilliga. I den mån fackorganisationernas medlemsantal vuxit under senare år och de syndikalistiska stridsmetoderna, vilka genom s. k. registerkampen permanent använda blockad och bojkottvapnet, även vunnit insteg hos till Landsorganisationen anslutna fackförbund, har hetsen mot de arbetsvilliga ytterligare skärpts. De mest oförsynta och opåkallade, ömsom upprörande och ömsom löjeväckande, blockadförklaringar utfärdas öppet medelst anslag vid vägar och knutar, och arbetartidningarna införa beredvilligt liknande annonser, ofta åtföljda av förteckningar på osolidariska kolleger med omnämmande av namn och adress. Ett sådant blockadpåbud, hur orimligt och opåkallat det än må vara, ställa sig våra 400.000 organiserade arbetare och deras anhöriga villiga till efterrättelse. Sannolikt åtlydas de också av talrika andra medborgare, vilka av rädsla för obehag och repressalier göra gemensam sak med de organiserade arbetarna i detta fall.

En sålunda som arbetsvillig utpekad person, som endast åstundar att försörja sig och de sina samt av sin rätts- och hederskänsla kanske ansett sig förhindrad att respektera en orättmätig strejk eller blockad, har därmed utsatt sig och sin familj för de största risker. Nära nog dagliga erfarenheter från alla trakter av vårt land ge tyvärr vid handen, att så snart en sådan man blir identifierad, behandlas han av ovannämnda folkgrupper som en i alla avseenden mindervärdig människa och utsättes för allsköns trakasserier, ja, kroppslig misshandel. Hans hustru och barn missfirmas, understundom tvingas han att avflytta från det hus, där han bor, därför att samlevnaden med andra hyresgäster blir olidlig och han förvägras fortsätta sina inköp i butiker med arbetarkundkrets, när dessa affärer eljest hotas med bojkott. *Genom denna terror blir en sådan medborgare fredlös i det egna fäderneslandet, och han drabbas utan laga rannsaking och dom av en påföljd, som för honom till sin verkan är liktydig med ständig vanfrejd*, från vilken han endast kan befria sig genom förödmjukande offentlig avbön, ofta i förening med dryga penningböter till fackföreningen.

Denna terror kan icke längre tillåtas. Den är ovärdig vår höga kulturståndpunkt och till vanheder för det urgamla svenska rättssamhället. En växande kraftig opinion, som under de sista månaderna särskilt upprörts över de riksbekanta blockaderna och bojkotterna i Härjedalen och annorstädes i Norrlands skogstrakter, anser med fullt fog det nuvarande tillståndet ohållbart. Därest icke detta skräckvälde kan stävjas, måste lagstiftningen i första hand ingripa mot dessa organisationsväsendets utväxter och den ständiga ofred på arbetsmarknaden, till förfång för allmän och enskild välfärd, som härav blivit en följd.

Interpellation. En år 1921 väckt motion om utredning om lagliga åtgärder mot blockader resulterade i en riksdagsskrivelse, som efter åtskilliga uppskov i höstas blivit remitterad till vederbörligt ämbetsverk. Det kränkta rättsmedvetandet kan emellertid icke slå sig till ro i avvaktan på den sålunda anbefallda utredningen. Det kräver, att ordningsmaktens företrädare överallt skola inskrida och beivra alla förekommande övergrepp mot medborgarnas rätt och frihet att arbeta. Härvid tillkommer det i främsta rummet chefen för socialdepartementet såsom ordningsmaktens högste målsman i vårt land att hos underlydande myndigheter inskräpa dessa förpliktelser och övervaka att härvid ingenting eftersättes. En sådan tillsyn från socialministerns sida skulle därjämte ha den betydelsen, att han, såsom medlem av Kungl. Maj:ts nuvarande regering, vilken är utgången från arbetarepartiet i vårt land, skulle förmå de organiserade arbetarna att gå till rätta med sig själva och inse, att de icke kunna skapa en på deras klassintressen fotad moraluppfattning och rättsordning, som icke kan godtagas eller påtvingas det övriga svenska folket. Ett manande och varnande ord från denna ministär skulle därför kunna väcka oroselementen till besinning, stäcka de tendenser, som f. n. förefinnas att ytterligare skärpa förföljelserna mot arbetsvilliga, samt öka respekten och förståelsen hos de breda lagren för den hörnsten i vår samhällsordning, som består i rätten till självförsörjning på eget ansvar.

På den grund anhåller jag om kammarens tillstånd att framställa följande frågor till herr statsrådet och chefen för socialdepartementet:

Gillar herr statsrådet den förföljelse av olika slag mot arbetsvilliga, som blivit en följd av den nuvarande blockad- och bojkott-trafiken, och det olidliga andliga och fysiska tvång, som härigenom utövas mot oliktankande?

Om ej så är fallet, är herr statsrådet villig medverka till att i avvaktan på utredningen om lagliga åtgärder mot blockader *dels* för arbetarbefolkningen framhålla vådorna av den nuvarande förföljelsen mot arbetsvilliga, *dels* tillse att myndigheterna med kraft beivra förekommande övervåld mot menige mans rätt och frihet och för detta ändamål tillhandahålla nödig ordningsmakt?

Ifrågavarande anhållan blev på begäran bordlagd.

§ 14.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Olsson* i Gävle *m. fl.*, nr 23, angående förrättande av kommunal- och stadsfullmäktigeval vid samma förrättning som val av landstingsmän;

herr *Lindmark*, nr 24, om tilläggsbidrag till vissa väganläggningar m. m.;

herr *Karlsson* i Vadstena, nr 25, angående ett förslag till nybyggnader vid Vadstena hospital;

herr *Kristensson* i Göteborg, nr 26, angående vaktmästaren Johan Herman Carlssons rätt till ålderstillägg;

herr *Lindman m. fl.*:

nr 27, om anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande; och

nr 28, om anslag till frivilliga övningar med landstormen;

herrar *Winkler* och *Lindskog*, nr 29, om tullfrihet för konstgjorda garvningsmedel;

herrar *af Ekenstam* och *Hagman*, nr 30, om årligt understöd åt änkan Emma Matilda Maniette;

herr *Holmgren m. fl.*, nr 31, angående den riksdagens ledamöter tillkommande ersättning för resekostnad till och från riksdagen;

herr *Holmgren*, nr 32, angående beredande av rätt till pension åt adoptivbarn till statstjänstemän;

herr *Röing*, nr 33, angående häradshövdingarnas pensioner;

herr *Borg*, nr 34, om beredande av rätt för kommunerna att själva välja de personer, som indriva kommunalutskylderna;

herr *Ward m. fl.*, nr 35, med förslag till lag angående förfarandet vid slakt;

herr *Hedlund* i *Häste m. fl.*, nr 36, om ändrad lydelse av 53 § i lagen om flottning i allmän flottled;

herr *Lorich m. fl.*, nr 37, om anslag till åtgärder för befrämjande av linberedning;

herr *Ryberg m. fl.*, nr 38, om anslag till åtgärder för höjande av det mindre jordbruket;

herr *Weijne*, nr 39, angående särskild utbildning för lärare vid folkskolor av B-, C- och D-formerna;

herr *Fjellman m. fl.*, nr 40, angående beredande åt Privatbankens insättare av ersättning för förluster till följd av bankens konkurs;

herr *Pehrsson* i Göteborg, nr 41, angående viss ändring i 51 § folkskolestadgan; samt

herr *Olsson* i Ramsta *m. fl.*, nr 42, angående vissa åtgärder till främjande av ökad sparsamhet bland vårt folk.

Dessa motioner bordlades.

§ 15.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

Protokoll, hållet vid sammanträden med herr talmannen i riksdagens andra kammare och de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, nedannämnda dagar år 1925.

Den 14 januari.

Sedan kammarens plenum denna dag avslutats, sammanträdde med herr talmannen de ledamöter av kammaren, som blivit utsedda att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning, till fullgörande av berörda uppdrag.

Därvid beslöts till en början, att kanslitjänstemännen skulle utgöras av en notarie, fyra förste stenografer, sexton stenografer, en förste kanslist, en registrator och sex kanslister.

Härefter genomgingos de ingivna ansökningshandlingarna, varefter deputerade antogo till:

notarie:

revisorerna *E. Lindblad*;

förste stenografer:

sekreteraren *G. Tägtström*,
ombudsmannen, jur., kand. *C. F. Schött*,
sekreteraren *R. Hellberg*, och
fil. lic., teol. kand. *A. H. F. Reuter*;

stenografer:

revisorn *F. Blom*,
 sekreteraren *E. Frigell*,
 registratorn *P. B. Romare*,
 kammarskrivaren *A. Michal*,
 kanslirådet *L. Norrman*,
 e. o. hovrättsnotarien *E. H. Wallin*,
 aktuarien, fil. kand. *E. Bergendal*,
 kammarrättsrådet *S. Norrman*,
 kamreraren *P. Sterne*,
 e. o. hovrättsnotarien, jur. kand. *M. D. Hjertstrand*,
 telegrafkontrollören *E. Dahlén*,
 fil. kand. *H. A. Heimbürger*,
 e. o. hovrättsnotarien, jur. kand. *G. J. T. Karlgren*,
 e. o. hovrättsnotarien, jur. kand. *G. Lidbom*,
 jur. stud. *S. Stäckig*, och
 amanuensen *E. A. Romare*;

förste kanslist:

notarien, jur. kand. *O. M. F. Seth*;

registrator:

sekreteraren *P. W. Hammarskiöld*; samt

kanslister:

amanuensen *L. Lindblad*,
 förste telegrafassistenten *A. H. Gärdin*,
 e. o. hovrättsnotarien, jur. kand. *A. Norrman*,
 fil. lic. *N. G. Lindskog*, och
 marinunderintendenten *R. Lindström*.

Med tillsättandet av en kanslistbefattning skulle anstå i avvaktan på utgången av stenografiska prov och läsprov, till vilka anmälda sökande skulle kallas.

Det skulle åligga de antagna kanslisterna att vid behov tjänstgöra jämväl vid diskussionsprotokollet.

Här skulle antecknas, att Seth, Hammarskiöld och L. Lindblad redan den 7 samt E. Lindblad, Blom och Frigell redan den 10 innevarande januari på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren.

Beträffande därefter vaktbetjäningen beslöto deputerade, att femton vaktmästare skulle anställas hos kammaren; och blevo härefter till vaktmästare att tjänstgöra tillsvidare under innevarande riksdag antagna *C. G. E. Carlberg*, *S. W. Hellborg*, *H. E. E. Eklund*, *C. H. Björklund*, *W. Zetterqvist*, *A. Hj. Lindgren*, *E. E. Johansson*, *E. Andersson*, *G. A. Zeffe*, *R. Johansson*, *G. Bergman*, *G. V. Öberg*, *E. R. Mårtensson*, *J. A. Eriksson* och *G. Alfvén*.

Till förste vaktmästare förordnades Carlberg och åt Hellborg uppdrogs att ombestyrta utdelning av ankommande postförsändelser.

Det skulle åligga de antagna vaktmästarna att vid behov och i den mån så ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

Slutligen skulle här anmärkas, att Carlberg och Björklund redan den 2 samt de övriga vaktmästarna redan den 9 i denna månad börjat tjänstgöra hos kammaren.

Den 16 januari.

Sedan prov nu blivit anställda för besättande av ytterligare en kanslistbefattning antogo deputerade till kanslist fil. studeranden *E. L. Ekman*.

Är och dagar som ovan.

In fidem
Per Cronvall.

§ 16.

Justerades protokollsutdrag.

§ 17.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Ernfors* under 4 dagar från och med den 19 januari.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2,16 e. m.

In fidem
Per Cronvall.
